

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 72 (6).

IZDAN 1 FEBRUARA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12119

Aktiengesellschaft C. P. Goerz Optische Anstalt—Actiová společnost K. P. Goerz
optický ústav, Bratislava, Č.S.R.

Dalekozor za nišanje sa uređajem za namještanje ugla gađanja prema povećanju slike cilja, koje je ovisno o udaljenosti cilja, odn. za ocjenjivanje udaljenosti nekog cilja, čija je veličina približno poznata.

Prijava od 16 aprila 1934.

Važi od 1 aprila 1935.

Pronalazak se odnosi na takvu izvedbu dalekozora za nišanje, kod koje se pomoću odgovarajućeg povećavanja slike cilja, koje je ovisno o udaljenosti cilja, naravno automatski ugao gađanja, koji odgovara toj udaljenosti cilja, pri čem se istovremeno može na jednoj skali očitati udaljenost tog cilja, čija je veličina približno poznata.

To se postizava prema pronalasku time, što je u vidnom polju okulara smješteno toliko telemetričkih maraka za mjerenje veličine (krugova, kvadrata ili drugih figura), koliko dolazi u obzir kao veličina cilja. Pri tome je između vidnog polja okulara i objekta uključen jedan sistem, koji pomoću aksialnog pomaka dvaju sistema leća mijenja povećavanje, dakle pankratski sistem, čiji se pogon za pomicanje upotrebljava za takovo poprečno pomicanje telemetarske ploče, da linija cilja zatvara sa osi cijevi ugao gađanja, koji odgovara udaljenosti cilja, ako rubovi slike cilja koncidiraju sa mjeracom markom, koja odgovara veličini cilja, pri čem se veličina pankratskog pomaka može očitati na jednoj skali, koja je razdijeljena prema udaljenostima cilja.

Na nacrtu je prikazan jedan primjer oblika izvedbe, pa Sl. 1 pokazuje uzdužni presjek, a Sl. 2 poprečni presjek.

U ovojnoj cevi 1 smješten je objektiv 2, u čijem je polju slike F_1 predviđen kolektiv 3. Kao terestrički sistem za preokretanje slike služi pankratski sistem leća 4—5, čiji se elementi moraju, kako je poznato, ta-

ko aksialno pomicati, da mjesto slike iz F_1 pada tačno u nepomično polje F_2 okulara. Ovo pravilno pomicanje leća izvodi se na poznati način zaokretanjem čaure 6, koja je providena vijčanim rasporima 6a, 6b, pri čem u ove raspore zahvaća po jedan zatik 7, koji je pričvršćen na obuhvataču 8 leće, te prolazi kroz jedan sa osi paralelni raspor 1a na ovojnoj cijevi 1.

Pomično gibanje pankratskog sistema ovde se istovremeno upotrebljava za nagibanje optičke osi prema geometričkoj osi ovojne cijevi za kut gađanja, koji odgovara udaljenosti cilja, te se u tu svrhu može telemetarska ploča, koja je smještena u polju slike okulara, pomicati na poznati način okomito na os ovojne cijevi. Radialno pomični obuhvatni prsten 9 telemetarske ploče ima zatik 9a, okomit na smjer pomicanja, koji zahvaća u spiralni žlijeb 10a prstena 10, koji se može zakretati, ali je osiguran protiv pomicanja. Na svojoj vanjskoj strani nosi ovaj prsten prema udaljenostima cilja razdijeljenu kružnu skalu 10b, te je na obodu čvrsto spojen sa produženjem 6a čaure 6.

Zakretanjem ovoga prstena 10 izvodi se dakle istovremeno kako poprečno pomicanje telemetarske ploče, koje odgovara nekom o udaljenosti cilja ovisnom uglu gađanja, tako i pankratsko povećanje slike cilja, koje je ovisno o udaljenosti cilja. Mjerenjem toga povećanja pomoću krugova, kvadrata ili drugih telemetričkih figura daje se uz poznatu veličinu cilja odrediti udaljenost ci-

lja ili obratno kod poznate udaljenosti cilja njegova veličina. Ako je naime Z veličina nekog cilja u udaljenosti e , a f fokalna udaljenost objektiva, tada je $z = Z \cdot \frac{f}{e}$ veličina slike objektiva. Pomoću pankratskog sistema projicira se ova u polje slike okulara F_2 u povećanju v , koje je zavisno o svakom namještaju skale 10b, pa se koincidencijom sa telemetričkim kružnim markama promjera d izmjeri slika: $d = vz = vZ \cdot \frac{f}{e}$. Ako je prema tome poznata veličina cilja Z , tada je udaljenost cilja $e = vZ \cdot \frac{f}{d}$, te se može očitati na kružnoj skali 10b pomoću kazaljke 11a, koja je predviđena na potporki 11 okulara, koja je čvrsto spojena sa ovojnomo cijevi 1.

Patentni zahtevi:

1.) Dalekozor za nišanjenje sa uređajem za namještanje ugla gađanja prema povećanju slike cilja, koje je ovisno o udaljenosti cija, odn. za ocjenjivanje udaljenosti ne-

kog cilja, čija je veličina približno poznata, naznačen time, što u vidnom polju okulara nalazeća se telemeterska pločica ima toliko telemetričkih mjeračkih maraka (krugova, kvadrata ili drugih figura posve određene veličine) koliko dolazi u obzir kao veličine cilja, pri čem je između polja slike okulara i objektiva uključen jedan sistem, koji aksialnim pomicanjem dvaju sistema leća mijenja povećavanje, dakle pankratski sistem, čijim se udešavanje mijenja povećanje slike cilja dotle, dok njezin rub ne koincidira sa mjeračkom markom, koja odgovara poznatoj veličini cilja.

2.) Dalekozor za nišanjenje sa uređajem po zahtjevu 1, naznačen time, što se pogon za udešavanje pankratskog sistema leća upotrebljava takvo poprečno pomicanje telemeterske ploče, da linija cilja zatvara sa osi cijevi vatrenog oružja ugao gađanja, koji odgovara naravnoj udaljenosti.

3.) Dalekozor za nišanjenje po zahtjevu 1, naznačen time, što se veličina pomačnog gibanja pankratskog sistema može očitati na jednoj skali, koja je razdijeljena prema udaljenosti cilja.

Fig. 2

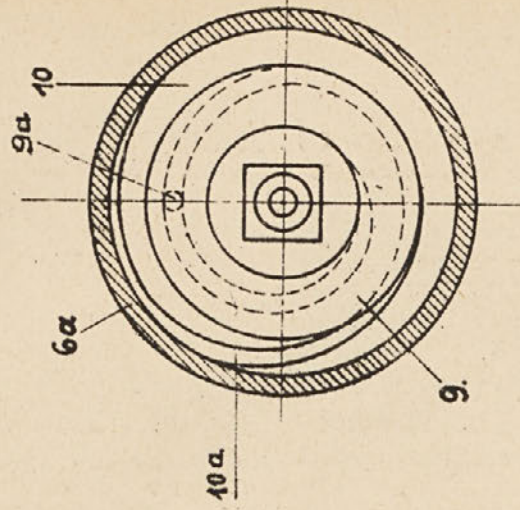

Fig. 1

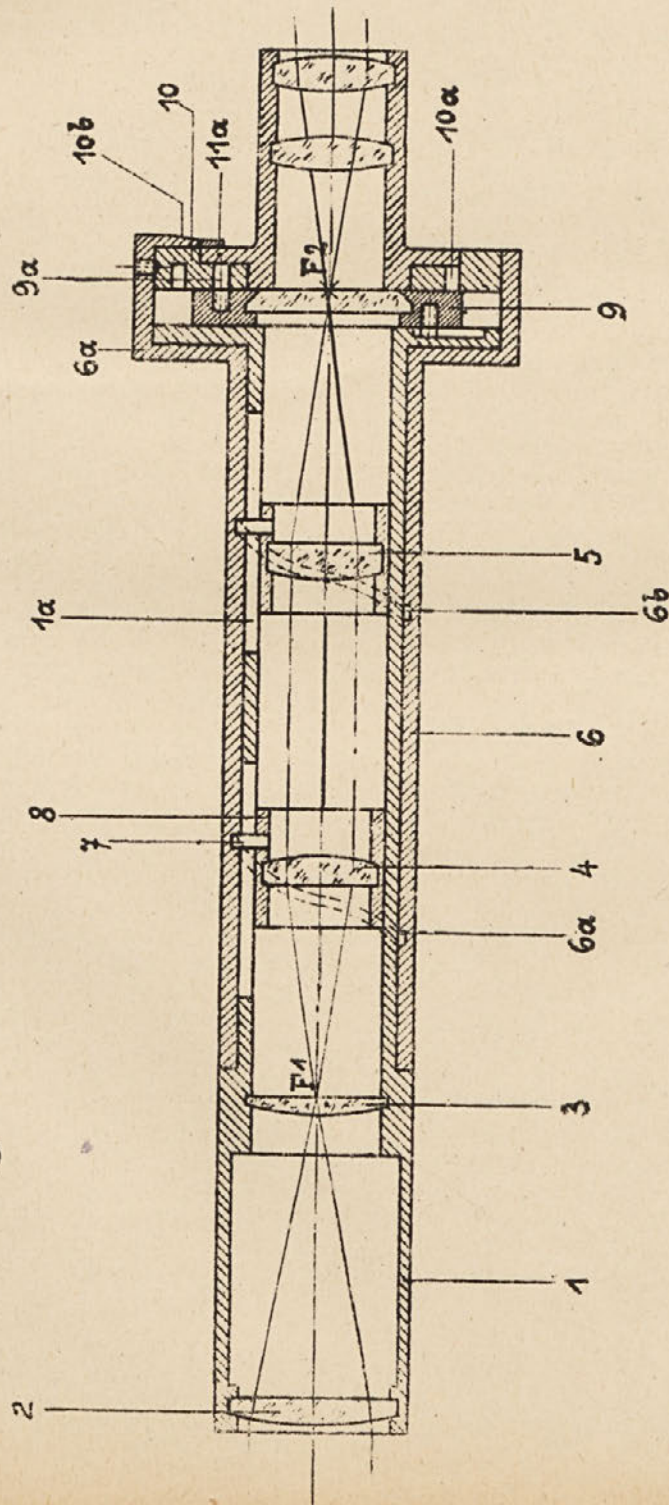

Fig. 2

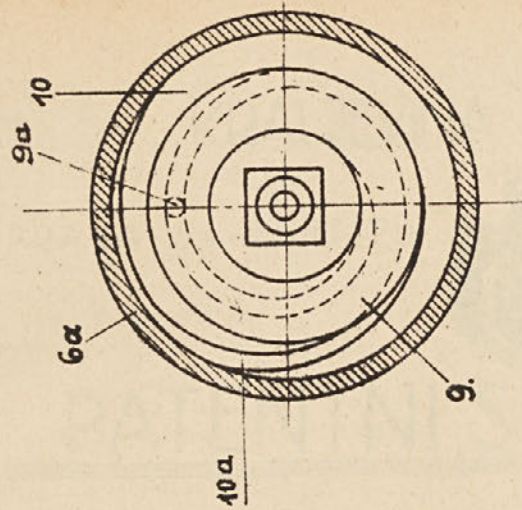

Fig. 1

